

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Trwajcie w miłości mojej”

zgodnego z programem nauczania nr AZ-1-01/18

I. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty ((Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2019 poz. 372) .
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 373).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 19 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1780).
- Statut Szkoły Podstawowej nr 9 im. Jana Pawła II w Otwocku.

II. CELE OCENIANIA

- Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.
- Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - 3) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju
 - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
 - 5) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia;
 - 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.
 - 7) monitorowanie pracy ucznia.

III. OGÓLNE USTALENIA

- Ocenianie bieżące w klasach IV-VI odbywa się zgodnie z następującą skalą:

- 1) stopień celujący – 6
- 2) stopień bardzo dobry – 5
- 3) stopień dobry – 4

- 4) stopień dostateczny – 3
- 5) stopień dopuszczający – 2
- 6) stopień niedostateczny – 1

- Oceny bieżące rejestrowane są w dzienniku elektronicznym za pomocą odpowiedników cyfrowych podporządkowanych w/w skali.
- Dopuszcza się nieprzygotowanie do lekcji, odnotowywane w dzienniku minusem (-), uzyskanie trzech minusów skutkuje wstawieniem uwagi negatywnej.
- Dopuszczalne jest dodawanie znaków “+” i “-” do każdego z powyższych stopni w przypadku oceniania cząstkowego oraz oceny śródrocznej w tym proponowanej oceny śródrocznej. Skalę bez dodatkowych znaków stosuje się w przypadku rocznych i końcowych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.

IV. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW:

- Rozumienie pojęć religijnych.
- Stosowanie terminologii religijnej.
- Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie zadań
- Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w inscenizacjach, gazetce szkolnej, pracy na rzecz Kościoła i w innych sytuacjach.
- Prace projektowe i długoterminowe.
- Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
- Praca w grupach.
- Prowadzenie zeszytu

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- b) odmawia wszelkiej współpracy,
- c) mimo zachęt wykazuje obojętny albo wręcz lekceważący stosunek do przedmiotu, wiedzy i wiary.
- d) nie opanował minimum wiadomości i umiejętności objętych programem nauczania lub jego bloku, a jego braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy;
- e) nie jest w stanie z pomocą nauczyciela rozwiązać prostego zadania;
- f) popełnia błędy, nie udziela odpowiedzi lub udziela błędnych;
- g) jest bardzo często nieprzygotowany do lekcji (nie odrabia prac domowych, nie przynosi niezbędnych przyborów).

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.
- c) umie wykazać się wiedzą elementarną, rozwiązuje zadania o niskim stopniu trudności;
- d) potrafi skorzystać z pomocy nauczyciela;

- e) wykazuje minimalne zainteresowanie wiedzą;
- f) mimo braków w wiadomościach i umiejętnościach ma możliwość uzyskania koniecznej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.
- c) rozwiązuje (przy niewielkiej pomocy nauczyciela) typowe zadania o przeciętnym stopniu trudności;
- d) zna podstawowe pojęcia;
- e) wykorzystuje wiedzę w sposób odtwórczy

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.
- d) wykazuje zainteresowanie wiedzą i poszukuje jej w różnych źródłach informacji;
- e) skutecznie komunikuje się i efektywnie współpracuje w zespole;
- f) wykazuje zainteresowanie przedmiotem;
- g) łączy wiedzę z różnych przedmiotów

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.
- d) prezentuje ugruntowaną wiedzę i umiejętności objęte materiałem nauczania;
- e) 2) przekazuje swoją wiedzę pewnie, posługując się klarownym, komunikatywnym językiem;3) potrafi powiązać różne fakty i wiadomości oraz umie zastosować je w nowych często nieznanym sytuacjach;
- f) 4) samodzielnie formułuje wnioski;
- g) 5) rozwiązuje problemy w twórczy sposób, logicznie i precyzyjnie opisuje otrzymane wyniki oraz wyciąga z nich własne wnioski;
- h) 6) przedstawia zajmująco własny punkt widzenia, potrafi go bronić, szanuje argumenty innych;
- i) 7) efektywnie współdziała w zespole, stymulując pracę twórczą w grupie

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
 - a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
 - b) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.
 - c) prezentuje wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza realizowany program;
 - d) twórczo rozwiązuje problemy, dostrzega je, nie unika ich i podejmuje niekonwencjonalne sposoby ich rozwiązania;
 - e) poszukuje, porządkuje i przetwarza informacje z różnych źródeł;
 - f) samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania;
 - g) inspiruje pracę w zespole;
 - h) potrafi stosować metody i techniki negocjacyjne w rozwiązywaniu problemów;

- i) posługuje się pięknym językiem ojczystym;
- j) potrafi dokonać trafnej samooceny.

VI. NARZEDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIA I SPOSOBY OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI, (np.: praca klasowa (test, sprawdzian), kartkówka, praca domowa, odpowiedź ustna, zeszyt, praca na lekcji, praca w grupie, praca dodatkowa, projekt).

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DO POSZCZEGÓLNYCH FORM AKTYWNOŚCI

1. Ustala się wewnątrzszkolne zasady przeprowadzania pisemnych prac kontrolnych (prac klasowych, sprawdzianów, testów):

- 1) za pisemną pracę kontrolną uznaje się sprawdzian wiadomości lub umiejętności obejmujący określony zakres materiału, wynikający ze struktury programu nauczania danych zajęć edukacyjnych, poprzedzony powtórzeniem materiału, obejmujący więcej niż 3 jednostki lekcyjne;
- 2) pisemne prace kontrolne powinny być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, a ich przewidywany termin zaznaczony w dzienniku elektronicznym lub lekcyjnym;
- 3) prace kontrolne są obowiązkowe dla wszystkich uczniów; jeżeli uczeń nie napisze pracy klasowej w terminie, powinien ją napisać w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem;
- 4) uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem, zgodnie z zasadami poprawiania ocen określonymi w Przedmiotowych Systemach Oceniania;
- 5) w danym dniu klasa może pisać jedną pracę klasową, a w ciągu tygodnia nie więcej niż trzy;
- 6) na zakończenie semestru nie przewiduje się końcowej (zaliczeniowej) pracy kontrolnej;
- 7) prace klasowe nauczyciel powinien poprawić i ocenić w terminie do dwóch tygodni;
- 8) Przy ocenianiu prac kontrolnych (prac klasowych, sprawdzianów, testów) punktowanych stosuje się następujące jednolite kryteria ocen:
 - 0% - 29% - ocena niedostateczna
 - 30% - 49% - ocena dopuszczająca
 - 50% - 74% - ocena dostateczna
 - 75% - 85% - ocena dobra
 - 86% - 94% - ocena bardzo dobra
 - 95% - 100% - ocena celująca

2. Prace domowe: to zagadnienia nawiązujące do lekcji zadane przez nauczyciela do samodzielnego opracowania przez ucznia w formie pisemnej, ustnej lub praktycznej. Uczeń, który nie odrobi zadania domowego ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Prace domowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów, brak jest odnotowany (-), a jej wykonanie (+) lub oceną. Trzy minusy są jednoznaczne z wpisaniem uwagi negatywnej z zachowania. Każdy kolejny minus to kolejna uwaga.

3. Odpowiedź ustna: to ustne sprawdzenie wiedzy obejmujące zakres materiału nawiązujący do tematyki z poprzednich trzech lekcji.

4. Praca w grupie to umiejętność organizacji pracy zespołowej, aktywny udział w dyskusji, twórcze rozwiązywanie problemu, pełnienie różnych ról w zespole, dbałość o końcowe efekty pracy zespołu. W określonych wypadkach wyniki pracy grupowej są prezentowane przez wybrane osoby na forum klasy.

5. Praca na lekcji to aktywność ucznia na zajęciach, np. ćwiczenia pisemne, wykonanie kart pracy, udział w dyskusjach dotyczących tematu lekcji.

6. Kartkówka to pisemne sprawdzenie wiedzy, obejmujące zakres materiału z jednej, dwóch lub trzech ostatnich lekcji (zgodnie z WSO). Kartkówki nie muszą być wcześniej zapowiadane.

7. Zeszyt - oceniana jest jego zawartość, zapisy notatek, estetyka – raz w semestrze.

Wymagania Edukacyjne z religii dla klasy 4 SP „Trwajcie w miłości mojej”

8. Prace dodatkowe to wszelkie prace nadobowiązkowe, np.: plakaty, projekty, aktywny udział w konkursach przedmiotowych. Wszystkie prace dodatkowe, ich przeznaczenie i sposób prezentacji na forum klasy oraz sposoby oceniania są konsultowane z nauczycielem.

VII. ŚRÓDROCZNE I ROCZNE OCENIANIE UCZNIÓW

- Klasyfikacja śródroczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w pierwszym półroczu oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny zachowania.
 - Oceny śródroczne są ustalane na 10 dni przed końcem półrocza.
3. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się tydzień przed końcem półrocza.
4. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzi się, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej szkoła stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków poprzez :
- a) zindywidualizowaną pracę z uczniem na lekcjach,
 - b) współpracę z domem rodzinnym poprzez częstszy kontakt nauczyciela z rodzicem telefoniczny i elektroniczny,
 - c) zorganizowanie pomocy grup koleżeńskich.
5. Klasyfikację śródroczną i roczną przeprowadza się w skali o której mowa w pkt. III.

VIII. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

- 1) ocena z odpowiedzi ustnej jest oceną jawną dla ucznia i zespołu klasowego i powinna być każdorazowo uzasadniona krótkim słownym komentarzem,
- 2) oceny z prac pisemnych opatrzone są komentarzem słownym wskazującym uczniowi i jego rodzicom, co zrobił dobrze, a nad czym ma pracować i ewentualnie uzasadnione punktacją,
- 3) rodzice (prawni opiekunowie) są informowani o ocenach dziecka poprzez: wpis do zeszytu przedmiotowego oraz poprzez dziennik elektroniczny.
- 4) o ocenach, postępach i osiągnięciach lub niepowodzeniach dziecka rodzice są informowani w trakcie zebrań z rodzicami, dni otwartych, poprzez kontakt telefoniczny, w wyjątkowych przypadkach poprzez wysłanie listu poleconego.

IX. ZASADY POPRAWIANIA BIEŻĄCYCH OCEN CZĄSTKOWYCH

Każdą ocenę cząstkową można poprawić.

X. WARUNKI UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- Ogólne warunki wynikające ze statutu szkoły:
 - Uczeń klas IV–VIII ma możliwość starania się o poprawienie przewidywanej oceny klasyfikacyjnej o jeden stopień, o ile spełnione są jednocześnie następujące warunki:
 - a) ponad 50% ocen z prac klasowych jest wyższych od przewidywanej oceny klasyfikacyjnej
 - b) uczeń systematycznie odrabia prace domowe,
 - c) prace klasowe i zapowiedziane sprawdziany pisze w pierwszym terminie.
 - Wniosek o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej uczeń składa do nauczyciela tych zajęć.
 - Nauczyciel jest zobowiązany rozpatrzyć wniosek w terminie 2 dni i poinformować ucznia o decyzji.

- W celu uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 7 uczeń jest zobowiązany do napisania sprawdzianu obejmującego te partie materiału, z których uzyskał oceny niższe niż ta, o którą się ubiega.

XI. ZASADY WSPÓLPRACY Z UCZNIAMI, RODZICAMI I PEDAGOGIEM/PSYCHOLOGIEM SZKOLNYM W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA:

- Ustalenie wspólnie z uczniem jakie partie materiału wymagają nadrobienia – pisemna informacja dla rodziców.
- Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione:
 - pomoc koleżeńska,
 - pomoc nauczyciela,
 - praca własna wraz z rodzicami.
- Ustalenie z uczniem i rodzicami formy zaliczenia materiału.
- Współpraca z pedagogiem szkolnym:
 - wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

XII. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE OCENY KLASYFIKACYJNE W TYM WYMAGANIA DLA UCZNIÓW Z OPINIAMI I ORZECZENIAMI PPP.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentaryczna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak podręcznika
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ ŚRÓDROCZNĄ

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Poznaję Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady współpracy z kolegami i koleżankami oraz nauczycielami w roku szkolnym, • podaje, że katecheza przygotowuje do misji głoszenia Ewangelii o Jezusie, • podaje, czym jest łaska uświęcająca, • wymienia części Mszy Świętej oraz obrzędów wstępnych, • podaje, kiedy ma obowiązek uczestniczyć we Mszy Świętej, • wymienia części liturgii słowa, • podaje, że homilia jest wyjaśnieniem słowa Bożego, • podaje, jakie postawy przyjmujemy podczas liturgii słowa, • prawidłowo odpowiada na wezwania liturgii słowa, • wyjaśnia, że w Eucharystii spotykamy się z Chrystusem i karmimy się Jego Ciałem • wymienia części liturgii eucharystycznej, • podaje prawdę, że Jezus ma moc odpuszczania grzechów, • wskazuje, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przypowieści: o budowie wieży, o siewcy, o uczcie • podaje prawdę, że Bóg ma plan dla życia każdego człowieka, • opowiada o powołaniu apostołów, • wyjaśnia, dlaczego od Pierwszej Komunii Świętej i spowiedzi może zaliczać się do grona apostołów Jezusa, • wyjaśnia, że liturgia jest miejscem spotkania z Jezusem • wyjaśnia, że wiara człowieka przejawia się m.in. w jego udziale w czynnościach liturgicznych • wskazuje, kiedy podczas Mszy Świętej czytane jest słowo Boże • uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego domaga się wprowadzania go w życie • podaje prawdę, że podczas Mszy Świętej Jezus przemienia chleb w swoje Ciało i wino w swoją Krew, • wyjaśnia, że Msza Święta jest ofiarą Chrystusa i naszą, więc własne trudy i cierpienia można złożyć Bogu w ofierze • wymienia wybrane postawy przyjmowane podczas liturgii eucharystycznej i wyjaśnia ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że Jezus zaprasza ludzi do szczególnej bliskości z Nim, • wyjaśnia, na czym polega godne uczestnictwo w Eucharystii, • wymienia wybrane czynności liturgiczne wykonywane podczas Mszy Świętej, • podaje prawdę, że Jezus pragnie, by ludzie Go słuchali, • opowiada o rozmnożeniu chleba przez Jezusa, • opowiada o uzdrowieniu paralytyka, • wymienia rodzaje modlitwy (prośba, dziękczynienie, przeproszenie i uwielbienie), 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi symbolikę właściwego stroju z przypowieści do potrzeby czystości duchowej, • wyjaśnia znaczenie czynności liturgicznych wykonywanych podczas Mszy Świętej, • wyjaśnia, że podczas liturgii słowa prowadzimy dialog z Bogiem, • uzasadnia potrzebę skupienia, wyciszenia, zrozumienia oraz uważnego słuchania słowa Bożego, 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje Mszę Świętą do uczyty, na którą zaprasza Jezus, • wyjaśnia znaczenie postaw przyjmowanych podczas liturgii, • wyjaśnia, na czym polega wspólnotowy wymiar Mszy Świętej, • wyjaśnia, dlaczego należy wynagradzać Bogu za grzechy swoje i całego świata.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Poznając Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, jak należy przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania opowiada i wyjaśnia przypowieść o zaginionej owcy podaje prawdę, że Pan Jezus jest miłosierny i szuka grzeszników, podaje z pamięci dziesięć przykazań Bożych. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę systematycznego przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania wyjaśnia, na czym polega praktyka pierwszych piątków miesiąca, opowiada o rozmowie bogatego młodzieńca z Jezusem, wyjaśnia przesłanie pierwszych trzech przykazań, wyjaśnia, dlaczego przyjaciel Jezusa powinien wypełniać przykazania Boże, podaje przykłady zachowywania przykazań Bożych w codzienności. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że przez spowiedź Pan Jezus chce nas uzdalniać do dobrego życia, uzasadnia, że spowiedź jest powrotem do Boga po duchowym zgubieniu. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego przykazania o relacji człowieka wobec Boga są jako pierwsze, uzasadnia, dlaczego obowiązkiem przyjaciela Jezusa jest systematyczny udział w niedzielnej Mszy Świętej. 	
Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Przyjaźnię się z Jezusem	<ul style="list-style-type: none"> podaje prawdę, że modlitwy „Ojcze nasz” nauczył nas Jezus, wymienia przykładowe sytuacje, w których odmawia się Modlitwę Pańską wymienia cnoty boskie, wyjaśnia, że podczas Mszy wszyscy wspólnie wyznają wiarę w Boga. wymienia uczynki miłosierdzia co do ciała, podaje przykłady niesienia pomocy starszym i chorym podaje i wyjaśnia przykazanie miłości Boga i bliźniego, wskazuje, w czym może naśladować świętych – św. Filipa Nereusza, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia schemat i klasyfikuje wezwania Modlitwy Pańskiej odnoszące się do Boga i do człowieka wyjaśnia, że Msza Święta łączy uczniów Jezusa i pozwala im cieszyć się spotkaniem we wspólnocie podaje z pamięci treść Wyznania wiary i wyjaśnia wybrane prawdy wiary, omawia uczynki miłosierdzia co do ciała i ich podaje przykłady, wyjaśnia, co to znaczy: „kochać bliźniego jak siebie samego wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem przekłada się na budowanie pozytywnych więzi z bliźnimi opowiada, jak wyglądał spór apostołów o pierwszeństwo, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prośby z modlitwy „Ojcze nasz”, podaje, kiedy podczas Mszy Świętej wypowiadane są: <i>Credo</i>, modlitwa „Ojcze nasz” jest, opowiada o wyznaniu wiary Piotra, uzasadnia, że warto być wytrwałym, by poznawać Boga, wyjaśnia, dlaczego Jezus pragnie, by dzieci przychodziły do Niego, wyjaśnia, na czym polega pokora wobec Boga i ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wspólnotowy charakter Modlitwy Pańskiej, wyjaśnia, czym jest cnota wiary, wyjaśnia, że Jezus pragnie pomagać ludziom w ich problemach, podaje, czym jest sakrament namaszczenia chorych i jakie przynosi owoce, opowiada o życiu św. Filipa Nereusza, 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego Jezus z szacunkiem pokazuje postawę dzieci, wyjaśnia, dlaczego Jezus stawia dziecko za wzór dla dorosłych, uzasadnia, że przyjaźń z Jezusem umacnia się przez budowanie wspólnoty z innymi,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Przyjaźnię się z Jezusem	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Jezus uczy ludzi pokory, • wymienia grzechy główne i podaje ich przeciwieństwa, • podaje przykłady niesienia pomocy cierpiącym i potrzebującym • wskazuje, jak należy troszczyć się o dobro wspólne • wymienia własne zdolności, które może wykorzystywać do współpracy z innymi. • podaje prawdę, że Bóg jest Stwórcą całego świata, • wskazuje właściwe postawy w stosunku do otaczającego środowiska, przyrody • podaje przykłady troski o świat przyrody. • podaje prawdę, że Jezus ma moc uzdrawiania. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przeciwieństwa grzechów głównych, • wyjaśnia, że udział we Mszy św. ma prowadzić do dawania świadectwa w codziennym życiu przez okazywanie pokory. • opowiada o uzdrowieniu trędowatego, • wyjaśnia, że Eucharystia jednoczy człowieka z Bogiem i bliźnimi czego wyrazem jest znak pokoju, • opowiada o cudownym połowie ryb, • podaje prawdę, że Jezus czyniąc cuda pragnie pokazać swoją miłość do ludzi, • uzasadnia, że życie wiarą domaga się dobrego postępowania • wskazuje w otaczającej rzeczywistości zamysł • Stwórcy i ślady działania Boga • opowiada przypowieść o chwaście. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę wybranych grzechów głównych, • wymienia elementy liturgii Mszy Świętej, które wyrażają pokorę, • wyjaśnia, czym jest cnota nadziei, • opowiada perykopę o głupim bogaczu, • wyjaśnia, dlaczego należy dbać o świat, • wyjaśnia, dlaczego św. Franciszek z Asyżu jest patronem ekologów. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega współczucie. • wyjaśnia, czym jest cnota miłości, • wyjaśnia istotę błogosławieństwa na zakończenie Mszy Świętej, • wyjaśnia, że od troski o dobra materialne ważniejsza jest troska o przyjaźń z Bogiem, • podaje, za co dziękujemy Bogu podczas Mszy Świętej (V modlitwa eucharystyczna). 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia postawę bł. P. Frassatiego wobec rzeczy materialnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Dziękuję Jezusowi	<ul style="list-style-type: none"> opisuje, jak należy zachować się bezpośrednio przed i po przyjęciu Komunii Świętej podaje prawdę, że jego życie jest darem dobrego Boga, wskazuje właściwe postawy w stosunku do własnego ciała wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne – Marię i Martę, podaje przykłady, jak może przyjmować Jezusa, wymienia różne dary otrzymane od Boga za pośrednictwem innych ludzi, wyjaśnia, że Bóg opiekuje się ludźmi przez anioła stróża, opowiada o cudzie w Kanie Galilejskiej, podaje, jak wygląda procesja z darami podczas liturgii eucharystycznej, mówi z pamięci słowa aniołów, którymi się modli podczas Mszy, podaje przykłady fundowania darów na rzecz kościoła parafialnego i parafii. 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada perykopę o uzdrowieniu trędowatych, wyjaśnia, na czym polega modlitwa dziękczynna wymienia różne dary otrzymane od Boga w swoim życiu, omawia słowa przywitania przez kapłana na początku Mszy Świętej, opowiada o spotkaniu Maryi z Elżbietą, wyjaśnia, że Bóg jest zawsze blisko ludzi i opiekuje się nimi, wyjaśnia, że dary pochodzące od Boga: chrzest i wiara, są pomocą na drodze do zbawienia, podaje prawdę, że Bóg wybiera ludzi do wypełnienia Jego zadań, wskazuje, w czym może naśladować świętych – św. Paweł, wyjaśnia, na czym polega wiara w Boga, zaufanie Mu, wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne – Maryję. opowiada przypowieść o natrętnej wdowie wyjaśnia, na czym polega cierpliwość i bezinteresowność, podaje, dlaczego ważne są zarówno wartości duchowe jak i materialne, wyjaśnia, czego wymaga i co nakazuje przykazanie VII 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, kiedy podczas Mszy Świętej wierni wyrażają swoją wdzięczność wobec Boga, uzasadnia, dlaczego należy poszukiwać w sobie pozytywnych cech, uzasadnia, dlaczego należy troszczyć się o swoje zdrowie i życie, opowiada o spotkaniu Jezusa z Marią i Martą, uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę pomiędzy sprawami materialnymi a duchowymi, podaje, za co może być wdzięczny Maryi, wyjaśnia, czym jest Boża opatrzność, opowiada o wytrwałości św. Jana Bosko w pomocy ubogim chłopcom. opowiada perykopę o ubogiej wdowie, wyjaśnia symbolikę chleba składanego na ołtarzu, uzasadnia, dlaczego należy szanować rzeczy swoje i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje motywy wdzięczności, wyjaśnia, że Jezus przyjmuje wiernych na Mszy Świętej jak gości, opowiada, jak Jezus opiekował się apostołami, opowiada historię nawrócenia św. Pawła, charakteryzuje postawę Maryi na weselu w Kanie, wyjaśnia, w czym przejawia się miłość Boga do ludzi (na podst. Łk 18,1-8), wyjaśnia, na czym polega moc wytrwałej modlitwy, wyjaśnia, dlaczego podczas Mszy składana jest także ofiara na tace. wyjaśnia, na czym polega recykling. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegała wdzięczność Elżbiety wobec Maryi, podaje, jakie zadania przygotował Jezus dla św. Pawła.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ ROCZNĄ

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Przepraszam Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo odpowiada na wezwania aktu pokuty, • wyjaśnia, że otrzymane Boże przebaczenie zobowiązuje nas do przebaczenia innym. • wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty i pojednania • wymienia warunki sakramentu pokuty • wyjaśnia, na czym polega żal za grzechy, • wskazuje, negatywne konsekwencje grzechów wobec Boga, siebie i bliźnich • wyróżnia grzechy przeciw Bogu i bliźnim popełnione myślą od grzechów popełnionych słowem, uczynkiem oraz zaniechaniem, • wyjaśnia, na czym polega mocne postanowienie poprawy, • podaje prawdę, że Jezus chce przebaczać ludziom grzechy ponieważ ich kocha, • wyjaśnia, na czym polega szczerza spowiedź, • wyjaśnia, czym jest utrata łaski uświęcającej, • podaje prawdę, że Jezus pragnie, by ludzie odeszli od zła i czynili dobro, • wyjaśnia, na czym polega uczciwość • wyjaśnia, czym jest zadośćuczynienie, • wymienia uczynki miłosierne co do duszy, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa Jezusa o konieczności wielokrotnego przebaczenia, • wyjaśnia, że Bóg udziela ludziom przebaczenia za pośrednictwem Jezusa • uzasadnia sens modlitwy przebłagalnej • opowiada przypowieść o miłosiernym ojcu • wyjaśnia, czym jest sumienie i jakie jest jego znaczenie • opowiada przypowieść o dwóch synach • wyjaśnia, dlaczego należy ponosić konsekwencje swoich decyzji i czynów, • wyjaśnia uczynki miłosierne co do duszy, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wartość modlitwy przeproszenia, • podaje, kiedy podczas Mszy Świętej prosimy Boga o przebaczenie, • wyjaśnia, że grzech jest zagrożeniem człowieka i przeszkodą w budowaniu przyjaźni z Jezusem, • opowiada scenę zaparcia się Jezusa przez Piotra, • podaje, kiedy wypowiada się słowa spowiedzi powszechnej podczas Mszy. • wymienia konsekwencje grzechu w życiu osobistym i wspólnotowym. • opowiada historię spotkania Zacheusza z Jezusem, • wyjaśnia, na czym polega złota zasada postępowania, • wyjaśnia, na czym polega szacunek wobec innych w świecie wirtualnym. • wyjaśnia biblijną symbolikę budowy domu, • opowiada o wypełnianiu obowiązków przez św. Dominka Savio, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że przebaczenie jest cnotą ludzi odważnych, • wyjaśnia, dlaczego w trosce o własne sumienie potrzebna jest konsekwencja, • opowiada historię nawrócenia łotra na krzyżu, • charakteryzuje grzechy wobec siebie, innych osób i wspólnoty, • uzasadnia potrzebę naprawienia krzywd i zadośćuczynienia, • opowiada o objawieniach w La Salette i prośbie Maryi o dobre życie, • wyjaśnia, dlaczego wszystkich obowiązuje kultura języka, • uzasadnia, że każdy ma prawo do poszanowania osoby , 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia konsekwencje grzechu w życiu osobistym i wspólnotowym, • uzasadnia potrzebę systematyczności w obowiązkach.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Przepraszam Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady uczynków miłosiernych co do duszy, • wyjaśnia, na czym polega prawdomówność • wyjaśnia, na czym polega pracowitość, • podaje przykłady wykorzystania czasu wolnego, • uzasadnia, że przed spotkaniem z Jezusem na Mszy należy pojednać się z bliźnimi, • opowiada, jak należy przygotować się do udziału w Eucharystii. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady zależności wiary i postępowania • uzasadnia konieczność dokonywania wyborów w życiu • wskazuje, w czym może naśladować świętych – św. Stanisław Kostka, św. Dominik Savio, • opowiada przypowieść o wiernym i niewiernym słudze • charakteryzuje modlitwę indywidualną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa Jezusa na temat składania darów Panu Bogu (Mt 5,23-24), • wyjaśnia zasady kontaktowania się w świecie wirtualnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o nauce i pracy nad sobą św. Stanisława Kostki, • podaje, na czym polega indywidualna modlitwa przed Mszą Świętą. 	
Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Proszę Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega modlitwa prośby, • podaje przykłady intencji, za które zamawiane są Msze Święte, • podaje, że na początku Mszy Świętej wierni wypowiadają w ciszy swoją intencję, • podaje prawdę, że Bóg nam pomaga i uczy nas pomagać innym, • wyjaśnia, na czym polega przykazanie miłości Jezusa, • podaje przykłady sytuacji, gdy dzieci dają świadectwo wiary w Jezusa, • podaje przykłady, kiedy ludzie modlą się za innych i siebie nawzajem, • wymienia przejawy dobra i zła w świecie • opowiada przypowieść o natrętnym przyjacielu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje modlitwę wspólnotową • podaje przykłady wezwań modlitwy wiernych, • wyjaśnia, dlaczego człowiek potrzebuje pomocy Boga i innych ludzi, • wyjaśnia, czym jest cnota sprawiedliwości, • wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie proszą Boga • wyjaśnia wartość modlitwy za innych • wskazuje, w czym może naśladować świętych – św. Jerzego, • układa wezwania modlitwy błagalnej • uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego, 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, kiedy podczas liturgii słowa jest modlitwa powszechna, • wyjaśnia, dlaczego modlimy się we wspólnocie Kościoła. • opowiada o św. Marcinie, który podzielił się płaszczem z ubogim, • wyjaśnia biblijną symbolikę soli, • opowiada o św. Antonim z Padwy, który nauczał o Jezusie, • wyjaśnia, czym jest cnota męstwa, • wyjaśnia, na czym polega posłuszeństwo wobec Boga, • wyjaśnia, że w przypowieści przyjscie pana młodego oznacza spotkanie z Jezusem na końcu świata, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa Jezusa o wspólnej modlitwie (Mt 18,19-20), • wyjaśnia, dlaczego należy pomagać ubogim, nawet jeśli sami niewiele posiadamy, • porównuje symbol światła na świeczniku do postawy chrześcijańskiej, • wyjaśnia, dlaczego wstawimy się do Boga w intencji innych osób, • wyjaśnia, dlaczego Bóg nie spełnia próśb, które są niezgodne z Jego wolą, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia nauczanie Jezusa na temat miłosierdzia Boga i przewyżcza nia zła dobrem, • podaje przykłady, kiedy należy stawać w obronie słabszych,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Proszę Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego winien być posłuszny rodzicom, opiekunom i nauczycielom, • podaje prawdę, że za wykorzystanie swych talentów do dobra nagrodą jest niebo, • opowiada o uzdrowieniu sługi setnika, • podaje, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy”. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o uzdrowieniu chromego nad sadzawką, • prawidłowo formułuje prośby do Boga • wyjaśnia, czym jest cnota roztropności, • opowiada przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych • uzasadnia, że w zdobywaniu nieba potrzebna jest wiara i wytrwała praca nad sobą, • opowiada przypowieść o talentach • podaje, w którym momencie Mszy wypowiedane są słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien...” i jaką należy przyjąć wtedy postawę. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że do nieba dążymy wspólnie we wspólnocie Kościoła, • wyjaśnia, że nie wolno wykorzystywać otrzymanych talentów do czynienia zła, • uzasadnia, że cud jest owocem wiary, • wyjaśnia, że Jezus przyjmowany w Eucharystii może przemieniać życie. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że każdy ma jakieś umiejętności, które otrzymał od Boga, • uzasadnia, dlaczego roztropnie należy rozwijać swoje talenty, • wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego panny rozsądne mogą być wzorem roztropności.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Uwielbiam Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, że modląc się na różańcu poznajemy życie Jezusa i uwielbiamy Go, • podaje części i tajemnice różańca, • wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie, • podaje, kiedy świętujemy Uroczystość Chrystusa Króla, • podaje, czym jest Adwent i charakteryzuje ten okres liturgiczny • podaje, że wśród przygotowań do świąt Bożego Narodzenia powinna być spowiedź, • opowiada o narodzeniu Jezusa, • podaje przykłady zwyczajów związanych z Bożym Narodzeniem, • opowiada o pokłonie mędrców, • wskazuje, w jaki sposób może wspierać pracę misjonarza • wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa, • prawidłowo odpowiada na wezwania z wyznania wiary według obrzędów chrztu, • podaje, kiedy chrześcijanina obowiązuje post i wstrzeźliwość, • podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione Eucharystia i kapłaństwo, • podaje przykłady okazywania szacunku wobec kapłanów i modlitw w ich intencji, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia potrzebę modlitwy uwielbienia, • uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach różańcowych, • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o powtórny przyjsciu Pana Jezusa • wyjaśnia znaczenie postanowień adwentowych, • uzasadnia religijny wymiar świętowania Bożego Narodzenia • wyjaśnia, że Maryja jest Matką Jezusa i wszystkich ludzi • opowiada o zwyczajach związanych ze świętem Trzech Króli • podaje prawdę, że uroczystość Objawienia Pańskiego jest świętem dzieł misyjnych, • wyjaśnia, na czym polega sens pracy misjonarza • wyjaśnia, że sakrament chrztu włącza do wspólnoty Kościoła, • wyjaśnia, czym jest Wielki Post, • opowiada o kuszeniu Jezusa, • uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach drogi krzyżowej • uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami, • opowiada o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o objawieniach Matki Bożej w Gietrzwałdzie, • wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do tych objawień, • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, • podaje, kim był Jan Chrzciciel i opowiada o jego misji, • opisuje warunki, w jakich narodził się Jezus, • podaje przykłady, jak może przywitać przychodzącego na świat Zbawiciela, • wyjaśnia, co oznacza pokłon oddawany Jezusowi przez mędrców, • wyjaśnia nazwę uroczystości Objawienia Pańskiego, • opowiada o chrzcie Jezusa, • wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym, • definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzeźliwość, szatan, • wymienia i wyjaśnia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana, • podaje z pamięci słowa konsekracji, • wyjaśnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy, • opowiada o modlitwie Jezusa w ogrodzie Oliwnym, • wyjaśnia, czym jest Ogrójec i podaje jego inne nazwy, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada perykopę o sądzie ostatecznym i wyjaśnia użyte w niej symbole, • uzasadnia, że przygotowanie duchowe na Boże Narodzenie jest ważniejsze od przygotowań materialnych, • wyjaśnia, że Jezus „rodzi się” w sercach ludzi, gdy przyjmują Najświętszy Sakrament, • charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie, • wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Bożą sprawiedliwość, • podaje przykłady różnych inicjatyw wspierających misję, • charakteryzuje nabożeństwa wielkopostne, • charakteryzuje znaczenie Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Uwielbiam Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady, jak może wyrazić wdzięczność Jezusowi za Jego ofiarę • wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina, • wyjaśnia, dlaczego w Wielki Piątek nie sprawuje się Eucharystii, • wymienia symbole Chrystusa zmartwychwstałego, • wymienia najważniejsze zwyczaje związane z uroczystościami • podaje prawdę, że Jezus wybrał chleb, by pozostać z nami pod jego postacią, • opowiada o tradycjach związanych z uroczystością Bożego Ciała w Polsce i parafii, • wymienia sposoby uczczenia Bożego Miłosierdzia • wyjaśnia, jak modlić się Koronką do Miłosierdzia Bożego, • rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia, • podaje, do czego Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, • podaje prawdę, że Duch Święty to trzecia Osoba Boska, • wymienia i wyjaśnia biblijne symbole Ducha Świętego, • wymienia dary Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa: gotowość na wypełnienie woli Bożej • omawia warunki spełnienia modlitwy • podaje warunki skuteczności modlitwy: zgodność z wolą Boga • wskazuje, w jaki sposób może wyrazić wdzięczność Panu Jezusowi za Jego ofiarę • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zmartwychwstaniu Jezusa • wyjaśnia, że niedziela jest pamiątką Zmartwychwstania Chrystusa, • wyjaśnia symbole Chrystusa zmartwychwstałego, • wycicha i omawia elementy świętowania Wielkanocy • wyjaśnia, że wiara człowieka przejawia się m.in. w jego udziale w czynnościach liturgicznych • wyjaśnia pojęcie Bożego miłosierdzia • podaje, kiedy obchodzona jest • Niedziela Miłosierdzia Bożego, • uzasadnia potrzebę zaufania Miłosiernemu Ojcu • opowiada treść perykopy o wniebowstąpieniu Jezusa, • opowiada o misji Kościoła • na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zesłaniu Ducha Świętego • wymienia przejawy działania Ducha Świętego w Kościele 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o męce Pana Jezusa i Jego śmierci na krzyżu, • uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie, • wyjaśnia symbolikę pokarmów błogosławionych w Wielką Sobotę, • wyjaśnia, dlaczego udział w procesji Bożego Ciała jest świadectwem wiary, • wymienia sposoby oddawania czci Bogu (gesty, adoracja...), • uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie codziennych obowiązków z „patrzaniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa, • wyjaśnia dary, z którymi przychodzi Duch Święty, • wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus dobrowolnie przyjął krzyż, • podaje, gdzie znajduje się (historyczny) pusty grób Jezusa, • wyjaśnia istotę przygotowanego przez Jezusa miejsca w niebie. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o liturgii Wielkiego Piątku. • charakteryzuje przesłanie o Bożym Miłosierdziu, które przekazała św. Faustyna, • opowiada o roli św. Jana Pawła II w propagowaniu Bożego miłosierdzia w sanktuarium w Łagiewnikach.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z religii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi :

- Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
- Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
- W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

Dysgrafia

- Nie ocenia się estetyki pisma w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń oraz na testach i kartkówkach.
- Uczeń ma prawo przeczytać nauczycielowi treść pracy pisemnej, gdy ten ma trudności z jej odczytaniem.
- uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela,
- monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- precyzyjne formułowanie poleceń,
- dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze,
- możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma,
- umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dysleksja

- Zachęcanie uczniów do czytania krótkich tekstów.
- Wydłużanie czasu pracy.
- Ograniczenie ilości wykonywanych w czasie zajęć ćwiczeń.
- kontrolować stopień zrozumienia przeczytanych przez ucznia poleceń,
- przewaga odpowiedzi ustnych przy ocenie nad pisemnymi,
- sprawdzenie wiadomości powinno odbywać się często z krótszych partii materiału
- uczeń nie powinien głośno czytać przed całą klasą,
- monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- precyzyjne formułowanie poleceń,
- wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- jak najczęściej stosować środki wizualne i skojarzeniowe,

- monitorowanie stopnia rozumienia czytanego tekstu przez ucznia.

Dysortografia

- *błędy ortograficzne nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej*
 - monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
 - precyzyjne formułowanie poleceń,
 - poprawność ortograficzna nie wpływa na ocenę,
 - umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Uczeń z zaburzeniami zachowania, nadpobudliwością psychoruchową oraz zaburzeniami koncentracji uwagi

- Przekazywanie krótkich poleceń,
- Wydawanie jasnych, precyzyjnych poleceń- na raz tylko jedno polecenie,
- Utrzymywanie kontaktu wzrokowego,
- Organizacja środowiska-miejsce w pierwszej ławce, porządek, ograniczenie ilości bodźców,
- Angażowanie ucznia w drobne sprawy na rzecz klasy,
- Zezwolenie na uzgodnione formy aktywności fizycznej,
- Chwalenie ucznia przynajmniej raz dziennie, stwarzanie sytuacji zapewniających sukces,
- Pobudzanie zainteresowań ucznia,
- Przypominanie o regułach, przypominanie o samokontroli i sprawdzaniu,
- Opracowanie zrozumiałego dla ucznia kontraktu,
- Rutyna w postępowaniu,
- Wyznaczanie konkretnego celu i dzielenie zadań na mniejsze, możliwe do zrealizowania,
- Pomaganie uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności,
- Skracanie zadań – dzielenie ich na części,
- Sprawdzanie stopnia zrozumienia wprowadzanego materiału,
- Zmniejszanie materiału przepisywanego z tablicy do zeszytu,
- Skracanie prac domowych,
- Dzielenie dłuższych sprawdzianów na części, wydłużanie czasu odpowiedzi,
- Korzystanie z programów edukacyjnych dostosowanych do możliwości ucznia,
- Zachęcanie do zadawania pytań,
- Angażowanie ucznia w konkretne działania, stosowanie wzmocnień pozytywnych,
- Akceptowanie ucznia bez względu na jego nieprawidłowe zachowania,
- Szukanie i przekazywanie uczniowi informacji na temat sposobów rozładowywania napięcia, które są akceptowane w klasie,

- Skupianie uwagi ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie,
- Formułowanie informacji dotyczących pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty,
- Stosowanie powtórzeń,
- Konsekwencja w działaniu,
- Współpraca z rodzicami.

Asperger

- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- trzymanie się tego, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie, wyciszenie i pełne rzetelne uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach. Zmiany muszą być wprowadzane uważnie i planowo, ale nie powinno się ich eliminować;
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- zwrócenie uwagi (diagnoza) na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - zniżanie tonu głosu podczas rozmowy, wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.);
- kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
- robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia;
- powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- nie przekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia (dla pewności, można poprosić, aby opisał je własnymi słowami);
- w razie potrzeby dyskretne zapisywanie (w dużym skrócie i jasnej formie) poleceń dla ucznia (do wykonania w danym dniu) w notesie, który ma na ławce. Jeżeli nie potrafi jeszcze czytać, to warto wprowadzić piktogramy, czyli kolorowe ilustracje przedstawiające czynności do wykonania w danym dniu;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji;
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych. Wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń - wrogość;
- organizowanie zajęć związanych z wyjaśnianiem znaczenia niektórych słów, przysłów, powiedzeń czy metafor;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczzonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części;
- zadawanie krótszych prac domowych w sytuacji,
- w miarę możliwości sprawdzanie wiedzy ucznia w formie przez niego preferowanej (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);
- dostosowanie pomocy dydaktycznych i zadań do zainteresowań ucznia
- wykorzystywanie wąskiej i fachowej wiedzy oraz zainteresowań ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- z powodu impulsywności i problemów w czekaniu na swoją kolej odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;
- nie zakładanie, że uczeń nie słucha i nie uczestniczy w toku lekcyjnym jeżeli nie nawiązuje kontaktu wzrokowego, czy też siedzi bokiem do nauczyciela;

- dostrzeganie, nazywanie i chwalenie wszelkich zachowań empatycznych i współczujących;
- po każdym konflikcie, który wybuchł pomiędzy dzieckiem z innym uczniem, tłumaczenie, co czuje on sam, obrażony kolega i co czuje nauczyciel w tej sytuacji. Sprawdzanie, czy uczeń to zrozumiał;
- praca nad poprawą u ucznia zachowań nieakceptowanych przez otoczenie;
- wyjaśnianie, jaką reakcją emocjonalną u odbiorców mogą wywołać niektóre wypowiedzi
- staranie o to, aby uczeń zawsze miał z kim wykonywać zadania grupowe i asymilował się ze środowiskiem w każdej sytuacji: na lekcji, w trakcie przerwy, przebierania się w szatni, w bibliotece, na stołówce czy w czasie wycieczki klasowej
- uczenie alternatywnych sposobów rozładowywania złości i agresji;
uczenie zachowań właściwych i pożądanych dla danej sytuacji społecznej,

Uczeń o inteligencji niższej niż przeciętna

- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi),
- podobnie postępować przy powtórkach,
- pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie).
- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury,
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet,
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady,
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- zajęcia w ramach zespołu dydaktyczno – wyrównawczego, gdzie szczególnie u młodszych dzieci należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne), (zajęcia dodatkowe są niezbędne, bowiem dziecko z inteligencją niższą niż przeciętna w stanie opanować tych umiejętności tylko dzięki pracy na lekcji i samodzielnej nauce własnej w domu),
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie, gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą,
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

Uczniowie słabosłyszący

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce najlepiej w rzędzie od okna; uczeń, będąc blisko nauczyciela, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust,
- umożliwić odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi,
- nauczyciel, mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie czy być odwrócony twarzą do tablicy; to utrudnia uczniowi odczytywanie mowy z jego ust,

- należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami; takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi,
- nauczyciel powinien ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszącego (w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie),
- uczeń niedosłyszący powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. zapisanie nowego tematu,
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze,
- konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do ucznia niesłyszącego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu
- z uwagi na wolne tempo czytania, dziecko potrzebuje więcej czasu na przeczytanie całej książki; dla ułatwienia zrozumienia treści nauczyciel może podać pytania pomocnicze, na które uczeń powinien przygotować odpowiedzi –czytając wcześniej lekturę,
- jeżeli pisanie ze słuchu sprawia dziecku niedosłyszącemu duże trudności, można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu: a. przepisywanie zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami b. utrwalanie znanych zasad pisowni i zwrotów gramatycznych –dobieranie odpowiednich wyrazów, uwzględniając ich rodzaj, osobę, liczbę c. sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich,
- przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy; błędy mogą stanowić dla nauczyciela podstawę, do podjęcia z dzieckiem dalszej pracy samokształceniowej i korekcyjnej; błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając dziecku wskazówek do sposobu ich poprawienia,
- indywidualizacja oceniania,
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego szczegółowe dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów znajdują się w Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych.

Aleksandra Kapel

Nauczyciel religii